

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marty Borovcové a soudců JUDr. Romany Novákové a Mgr. Ing. Borise Nypla ve věci

žalobkyně: **SALIT spol. s r.o.**, IČO 29132983
sídlem Kubelíkova 1124/42, 130 00 Praha
zastoupená advokátem JUDr. Michalem Kociánem
sídlem Jičínská 1346/6, 130 00 Praha

proti
žalované: **Hradecká Letecká Servisní s.r.o.**, IČO 27549241
sídlem Jana Černého 541, 503 41 Hradec Králové
zastoupená advokátem Mgr. Liborem Zbořilem
sídlem Plzeňská 3350/18, 150 00 Praha 5

o zaplacení 1 117 445 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 26. 9. 2023, č. j. 13 C 66/2021-378

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se **potvrzuje**.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni k rukám jejího zástupce náklady odvolacího řízení ve výši 35 090 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud uložil žalované do tří dnů od právní moci zaplatit žalobkyni částku 1 117 445 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně od 16. 10. 2020 do

zaplacení (výrok I). Dále žalované uložil v téže lhůtě nahradit náklady řízení, a to ve výši 388 392,70 Kč žalobkyni k rukám zástupce (výrok II) a ve výši 48 343,90 Kč státu (výrok III).

2. Vyšel ze zjištění, že žalobkyně (zhotovitelka) prováděla dle cenové nabídky ze dne 25. 11. 2019 akceptované žalovanou (objednatelkou) pokládku strojně hlazené drátkobetonové podlahy v objektu hangáru na letišti v [REDAKCE] (§ 2586 an. o.z.). V rámci dohodnutých prací žalobkyně provedla vylití betonové směsi C 25/30 na ploše 1 625 m² za sjednanou cenu 645 Kč/m² bez DPH při dohodnuté tloušťce podlahy 180 mm oproti původně předpokládané tloušťce 200 mm. Při betonáži dne 15. 6. 2020 došlo přibližně u 9 m³ betonové směsi dodané žalobkyni společností ZAPA beton a.s. (z celkem dodaných 293,5 m³) ke kontaminaci nežádoucí přísadou, což mělo za následek nižší kvalitu podlahy v rozsahu cca 5 % z plochy položené.
3. Žalobkyně opakovaně projevila snahu dotčenou část plochy lokálně opravit (ČSN 74 4505), avšak žalovaná opravu neumožnila a dílo odmítla převzít. Žalobkyně za provedené práce dle soupisu vyúčtovala žalované částku 1 117 445 Kč. Žalovaná úhradu odmítla s tím, že od smlouvy o dílo dne 10. 9. 2020 odstoupila z důvodu jejího podstatného porušení žalobkyní a žádala stavbu uvést do původního stavu. Předtím dne 2. 9. 2020 vyzvala žalovaná žalobkyni k řádnému provedení díla. Současně byla ochotna dílo převzít i s vadou snížené pevnosti betonu za podmíněk, že do 20. 9. 2020 bude celá plocha betonové podlahy v hale otryskána, na ni aplikována určená stěrka a současně bude žalobkyni poskytnuta sleva ve výši 25 % z ceny díla, uhrazeny veškeré náklady v souvislosti s provedením zkoušek a poskytnuta záruka na dodaný beton v délce 30 let. Žalobkyně odstoupení žalované a její nepřiměřené nároky odmítla dopisem ze dne 17. 9. 2020 a znovu požádala o možnost provést opravu.
4. Okresní soud ustanovil k odbornému posouzení jakosti provedení podlahy v důsledku dodání vadné záměsi betonu znalecký ústav z oboru stavebnictví – Kloknerův ústav ČVUT v Praze. Ze závěrů písemného znaleckého posudku, opakovaně výpovědi zpracovatele před soudem a po provedení místního ohledání zjistil, že podlaha splňuje statické požadavky, přestože v rozsahu 5 % má beton pravděpodobně nižší pevnost než beton pevnostní třídy C 25/30. Vada byla řešitelná lokální opravou. Nerovný povrch má nevýznamný vliv na provoz haly - jedná se o estetickou (pohledovou) vadu. Žádný jiný problém technického rázu (kupř. trhliny, zvedání rohů, pohyb ve spárách) u podlahy zjištěn nebyl.
5. Okresní soud uvedl, že žalovaná podlahu již déle než tři roky užívá. I v problematickém místě byla prokázána dostatečná únosnost podlahy; vyskytuje se zde pouze drobná nerovnost a dle znalce se pevnost betonu v čase zvyšuje. Poté vysvětlil, proč nezadal dodatek znaleckého posudku k provedení destruktivních zkoušek. Jednak měl znalecké závěry za dostatečně objasněné. Jednak žalovaná navrhuje zpracování dodatku nesložila zálohu na náklady s tím spojené a kladla ústavu podmínky destruktivních zkoušek.
6. Znalecký ústav při odborném posouzení rovněž zohlednil statický výpočet dimenzí drátkobetonové průmyslové podlahy od společnosti ArcelorMittal ze dne 7. 7. 2020, který měl za správný (č. l. 81 an. spisu). Potvrdil, že vybetonovaná plocha i s nežádoucí příměsí dosahuje vyšší únosnosti než 5 t/m² resp. 5 t/kolo, což požadovala žalovaná dle projektu.
7. Okresní soud na základě výsledků provedení dokazování shledal žalobu důvodnou. Uzavřel, že dílo nevykazuje vadu, jejíž výskyt by bylo možno hodnotit jako podstatné porušení smlouvy o dílo a na tomto základě od smlouvy odstoupit, jak žalovaná učinila. Žalovaná rovněž neprokázala, že důvodně odmítla dílo převzít. Dle názoru okresního soudu došlo k provedení díla, jež žalovaná, byť s vadou estetického charakteru a bez omezení při provozu, dlouhodobě užívá, a žalobkyni tak vzniklo právo na zaplacení ceny díla (§ 2604, § 2610 o.z.). Závěrem okresní soud zopakoval, že žalobkyně byla připravena odstranit vadu opravou, což jí žalovaná neumožnila.

8. Proti rozsudku podala odvolání žalovaná. Navrhla jej zrušit a věc vrátit okresnímu soudu k dalšímu řízení. Předně vytýkala nesprávné právní posouzení věci. Měla za to, že nárok na zaplacení ceny díla žalobkyni nevznikl, když od smlouvy o dílo platně odstoupila.
9. Namítla, že dle cenové nabídky bylo hmotněprávní podmínkou vzniku nároku žalobkyně na zaplacení ceny díla vzájemné odsouhlasení soupisu skutečně provedených prací, k čemuž nedošlo. Současně nedošlo k řádnému provedení sjednaného díla, tudíž žalobkyni nevznikl nárok na cenu ani z tohoto důvodu. Dílo nebylo řádně ukončeno a předáno. Žalovaná neměla povinnost nedokončené dílo s pevnostní vadou betonu převzít.
10. Za nejpodstatnější porušení smluvního závazku a důvod k odstoupení pokládá žalovaná nedodržení sjednané pevnosti betonu odpovídající třídě C 25/30, a to minimálně v části podlahy dotčené závadnou záměsí.
11. Dále žalovaná trvá na platnosti ujednání o tloušťce betonové desky podlahy 200 mm, k jehož změně nedošlo. Žalobkyně bez vyrozumění žalované realizovala desku o tloušťce jen 180 mm, což mělo za následek snížení únosnosti desky o cca 1/3. Rovněž žalobkyně netvrdila ani neprokázala, že deska skutečně obsahuje 20 kg drátů RL 45/50 BN na metr čtverečný či že vytmelila spáry trvale pružným PU tmelem. Žalobkyni nebylo do poloviny října bráněno ve vstupu do areálu. Její návrhy na opravu a dokončení díla však zůstaly pouze „na papíře“.
12. Dle názoru žalované nebylo splnění žádného z parametrů díla dle faktury prokázáno. Kupř. částka 38 845 Kč za čerpadlo betonu vůbec nebyla sjednána. Přes vady díla byla žalovaná ochotna dílo převzít, ovšem za jí stanovených podmínek. Žalovaná je přesvědčena, že vada pevnosti uprostřed haly i snížený koeficient prostupnosti tepla ji budou poškozovat pod celou dobu životnosti podlahy a bude nucena je proti své vůli strpět. Okresní soud v přiznané ceně existenci vad nezohlednil. Žalovaná nebyla povinna platit cenu odpovídající jejímu právu na přiměřenou slevu (§ 2108 o.z.).
13. Dle závěrů znalce lze snížení únosnosti desky za změny tloušťky a změny třídy pevnosti betonu stanovit o cca jednu třetinu, což nelze považovat za vadu jen nepodstatnou či estetickou. Podle názoru žalované měla právě zkouška provedená tzv. Schmidtovou metodou dne 14. 7. 2020 nejvyšší vypovídací hodnotu.
14. Dle přesvědčení žalované není vada únosnosti opravitelná lokálně v důsledku instalace podkladní tepelné izolace a tepelného systému pod podlahou. Navíc povrchová úprava by vyžadovala opravu minimálně deseti dilatačních polí, což představuje 16 % celkové plochy, a menší tloušťka je u podlahy celé. Jediným možným řešením tak bylo odstoupení žalované od smlouvy jako celku pro její podstatné porušení (§ 2002 odst. 1 o.z.). Závěr o lokálnosti vady jedolité podlahy a o její opravitelnosti je nesprávný. Vadná část podlahy též podstatným způsobem omezuje provoz v hale.
15. Znalec mylně vyšel z toho, že strany odsouhlasily snížení tloušťky betonové desky a též z nevěrohodných výpočtů společnosti ArcelorMittal opatřených žalobkyní. Žalovaná nesouhlasí, že odmítla destruktivní zkoušky; pouze s ohledem na rizika odvrtná a odpovědnostní konsekvence trvala na svých požadavcích.
16. Žalobkyně navrhla potvrzení rozsudku. Zjištěnému skutkovému stavu věci předcházelo rozsáhlé dokazování. Stav podlahy přezkoumal znalecký ústav. Žalovaná neprokázala existenci vad znemožňujících provoz hangáru pro pojezd, parkování a údržbu lehčích letadel. Dílo slouží svému účelu, splňuje parametry únosnosti podlahy, nevykazuje nepřipustné nerovnosti. Žalovaná od smlouvy o dílo neodstoupila důvodně. Předmět díla plně užívá, aniž za něj dosud cokoli uhradila. Nebylo sporu, že k předání ani převzetí díla nedošlo. Žalobkyně neprováděla přípravu podloží ani instalaci topných těles. Žalovaná hangár již před betonáží osadila masivními úhelníky, čímž vymežila konečnou úroveň podlahy. Tloušťku podlahy změřenou rotačním

laserem na 180 mm jednatel žalované odsouhlasil před zahájením prací. Nebylo reálně možné podlahu zhotovit v původně uvažované tloušťce 200 mm, a to i kvůli napojení nájezdu na rampu, což potvrdil znalec. Tedy, žalobkyně zhotovila podlahu v požadované tloušťce a s únosností přesahující 5 tun/kolo (k tomu viz statický výpočet na č. l. 81 an. spisu). Nesplnění informační povinnosti (§ 2594 o.z.) v tomto směru žalovaná uplatnila až po koncentraci řízení. Dále, obecnou námitku, že podlaha neobsahuje správné množství drátek v betonu, žalovaná nijak nekonkretizovala a důkazy neoznačila. A k námitce nevytmelení spár nutno uvést, že po vzniku sporu o imperfekci netvrdnoucího betonu v části podlahy již nebyla žalobkyně do hangáru vpuštěna, čímž jí bylo znemožněno provést lokální opravu zasažené plochy podlahy a dokončit dílo vytmelením spár trvale pružným PU tmelem. Žalovaná nejprve trvala na ostříkání celé betonové plochy a nanesení celoplošné epoxidové stěrky (nekompatibilní s tmelem) společně s dalšími nepřiměřenými požadavky. Později nechala podlahu přebrousit a nanášet na ni jiné technologie (viz podání žalované ze dne 30.9.2021). V průběhu řízení kladla nepřijatelné podmínky pro provedení destruktivních zkoušek a neuhradila zálohu na zpracování dodatku posudku. Žalobkyně chybějící tmel neúčtovala. Domáhá se zaplacení pouze skutečně provedených prací.

17. Krajský soud po zjištění, že odvolání je přípustné (§ 201 o.s.ř.), obsahuje podstatné náležitosti (§ 205 o.s.ř.), bylo podáno oprávněnou osobou a včas (§§ 201, 204 o.s.ř.), přezkoumal prvoinstanční rozsudek i jemu předcházející řízení, přičemž přihlížel i k důvodům, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 212a odst. 1 o.s.ř.). Odvolání žalované neshledal opodstatněným. Napadený rozsudek lze pokládat za věcně správný, byť s následujícím odlišným odůvodněním.
 18. Se zřetelem k odvolacím námitkám krajský soud nejprve přistoupil k zopakování některých listinných důkazů. A to cenovou nabídkou (č. l. 8-11 spisu), stavebním deníkem (č. l. 12-13), výzvou žalované ze dne 2. 9. 2020 (č. l. 43, 44 spisu), odstoupením žalované od smlouvy o dílo ze dne 10. 9. 2020 (č. l. 21-23 spisu) a dále vzájemnou žalobou žalované na č. l. 262 a násl. spisu, jež byla okresním soudem vyloučena k samostatnému řízení.
 19. V předmětné cenové nabídce žalobkyně bylo u pokládky strojně hlazené drátkobetonové podlahy uvažováno s betonovou směsí C 25/30 a tloušťkou podlahy 200 mm. Dílo mělo sestávat ad 1/ z provedení hydroizolace v ceně 55 Kč/m² bez DPH, ad 2/ z pokládky řezané drátkobetonové desky (uložení betonové směsi; nášlapná vrstva; smršťovací spáry – prořezání + vytmelení spár trvale pružným PU tmelem) v ceně 645 Kč/m² bez DPH, ad 3/ z pokládky železobetonové desky na trapézový plech v ceně 280 Kč/m² bez DPH. V nabídce je dále uvedeno: cena nezahrnuje použití čerpadla betonu (dle fakturace); celková cena bude stanovena na základě skutečných výměr odsouhlasených oběma smluvními stranami; fakturace na základě skutečně provedených prací odsouhlasených oběma smluvními stranami. Předpokládaná doba realizace: 2 dny beton + řezání a tmelení dilatací. Nabídka byla akceptována žalovanou v emailové komunikaci účastnic na č. l. 10, 11 spisu. Podle stavebního deníku byly práce na betonáži zahájeny 15. 6. 2020 a ukončeny za přítomnosti obou účastnic a zástupce ZAPA Beton a.s. dne 16. 6. 2020 poté, co došlo k nestandardnímu průběhu tuhnutí betonu ve středové ploše cca 50 m², s tím, že způsob nápravy bude stanoven na základě zjištěných skutečností.
 20. Po navazující vzájemné komunikaci a vyjádřeních dodavatelky betonu žalobkyně dopisem ze dne 17. 8. 2020 požádala žalovanou o zpřístupnění areálu za účelem odborného provedení opravy části podlahy tak, aby odpovídala ostatní části bezvadné. Tentýž požadavek žalobkyně zopakovala 7. 9. 2020 a 17. 9. 2020 (viz č. l. 19, 28, 45 spisu).
 21. Žalovaná dne 2. 9. 2020 učinila poslední výzvu žalované k řádnému provádění díla (č. l. 43 spisu). Zde rekapitulovala dosavadní stav a nevyhovující pevnost betonu v dotčeném místě a domáhala se zjednání nápravy při provádění díla ve smyslu § 2593 o.z. Současně vyjádřila ochotu dílo s vadou snížené pevnosti betonu převzít, ovšem za splnění jí vymíněných čtyř podmínek (viz výše). Především žádala celoplošnou opravu podlahy způsobem jí stanoveným
- Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

- nejpozději do 20. 9. 2020. Následně dopisem ze dne 10. 9. 2020 (č. l. 21 spisu) žalovaná od smlouvy o dílo odstoupila, neboť k žádné nápravě v přiměřené době nedošlo a smlouva byla dodávkou vadné záměsi betonu podstatně porušena. Přitom vyzvala žalobkyni k neprodlenému odstranění celé podlahy a k uvedení haly (hangáru) do původního stavu. Žalobkyně odstoupení označila za neplatné (viz dopis na č. l. 28 spisu).
22. Řízení v souzené věci bylo zahájeno dne 25. 2. 2021 a v jeho průběhu dne 15. 6. 2023 žalovaná vnesla vzájemný návrh vůči žalobkyni o zaplacení částky 861 766,80 Kč s příslušenstvím z titulu majetkové újmy (č. l. 262 a násl. spisu). V něm žalovaná tvrdí a dokládá, že v důsledku neochoty žalobkyně řádně odstranit předmětnou vadu musela vynaložit v říjnu 2020 částku 565 278 Kč za přebroušení a nátěry podlahy (viz faktura dodavatele LINDATE s.r.o. za speciální stavební práce na č. l. 268 a dvě faktury [REDAKCE] – INTERMAN za natěračské práce na č. l. 269 a 269 p.v. spisu). Dále požaduje částku 160 tis. Kč z titulu ušlého nájemného za dva měsíce (ne)parkování letounů a částku 18 488,80 Kč za náklady vynaložené v souvislosti se zkouškami tzv. Schmidtovou metodou.
23. Pro navazující právní posouzení po řádném zjištění úplného skutkového stavu věci nutno předeslat následující.
24. Podle § 2593 o.z. má objednatel právo kontrolovat provádění díla. Zjistí-li, že zhotovitel porušuje svou povinnost, může požadovat, aby zhotovitel zajistil nápravu a prováděl dílo řádným způsobem. Neučiní-li tak zhotovitel ani v přiměřené době, může objednatel odstoupit od smlouvy, vedl-li by postup zhotovitele nepochybně k podstatnému porušení smlouvy.
25. Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu oprávnění objednatele požadovat, aby zhotovitel odstranil vady vzniklé vadným prováděním díla a aby dílo prováděl řádným způsobem (§ 2593 o.z.), není právem z odpovědnosti za vady ve smyslu § 2615 a násl. o.z. Před předáním a převzetím díla, k němuž v souzené věci nedošlo - dílo bylo zčásti realizováno vadně a nebylo ani dokončeno minimálně kvůli chybějícímu vytmelení spár - tedy nelze zvažovat odpovědnost za vady díla (viz kupř. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 1067/2003). Závěr okresního soudu, že žalobkyni vzniklo právo na zaplacení ceny díla jeho provedením (§ 2610 odst. 1 o.z.), neboť při zjištěné nepodstatné lokální vadě únosnosti betonu měla žalovaná povinnost dílo převzít, neodpovídá skutkovému stavu věci.
26. Právě dle cit. ustanovení § 2593 o.z. žalovaná dne 10. 9. 2020 od smlouvy o dílo odstoupila. Žalovaná sice mohla v rámci kontroly provádění díla požadovat, aby žalobkyně zajistila nápravu a prováděla dílo řádně. Od smlouvy jako celku však odstoupila, aniž vůbec vyčkala uplynutí jí stanovené doby ke zjednání nápravy (od 2. 9. 2020 do 20. 9. 2020). K tomu připojila další podmínky a příkazovala způsob opravy, čímž podmiňovala svoji ochotu dílo převzít. Přitom platí, že zhotovitel postupuje při provádění díla, jakož i při opravách samostatně a s potřebnou péčí a příkazy objednatele je vázán, jen plyne-li to ze zvyklostí, anebo bylo-li to ujednáno (2590, § 2592 o.z.). Z těchto důvodů rovněž odvolací soud odstoupení nepokládá za platné, smlouva o dílo jím nezankla.
27. Nadále tedy trvala povinnost žalobkyně dílo provést, přičemž z dokazování vyplynulo, že žalobkyně byla ochotna dílo řádně dokončit. Žalovaná však nesouhlasila s opravou prováděného díla způsobem, který měla právo zvolit žalobkyně, a žádostem žalobkyně o zpřístupnění hangáru prokazatelně nevyhověla. V říjnu 2020 žalovaná do díla zasáhla a znemožnila žalobkyni dílo dokončit. Nechala totiž odstranit vadu podlahy prostřednictvím třetích osob - přebroušení a dvojí nátěr celé plochy v ceně 565 278 Kč (viz tvrzení vzájemné žaloby a k ní připojené listiny). Dne 10.11.2020 získala žalovaná kolaudační souhlas k užívání a dále pronajala místa pro parkování letounů. Tím ovšem zanikl závazek žalobkyně dílo dokončit a předat z důvodu následné nemožnosti plnění ve smyslu § 2006 o. z.

28. Podle § 2613 o. z. zmaří-li objednatel provedení díla z důvodu, za něž odpovídá, náleží zhotoviteli cena za dílo snížená o to, co zhotovitel neprovedením díla ušetřil. Žalobkyně se domáhá zaplacení smluvní ceny za skutečně realizované práce. Dle faktury a k ní přiloženého soupisu na č. l. 26, 27 se účtovaná cena skládá z částky za hydroizolaci a betonovou směs na podlaze, od čehož je odečtena podspotřeba z důvodu menší tloušťky desky, přičemž veškeré jednotkové ceny odpovídají cenám sjednaným dle cenové nabídky. Z toho žalovaná obecně zpochybňovala pouze poslední položku účtovanou za čerpadlo betonu ve výši 38 845 Kč. K tomu třeba odkázat na cenovou nabídku, dle níž cena za použití čerpadla betonu tvořila součást sjednané ceny dle fakturace.
29. S přihlédnutím k výše uvedenému odvolací soud napadený rozsudek potvrdil, a to včetně správných závislých nákladových výroků (§ 219 o.s.ř.).
30. Podle § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o.s.ř. má v odvolacím řízení procesně zcela úspěšná žalobkyně právo na náhradu jí účelně vynaložených nákladů. Ty sestávají z odměny advokáta za dva úkony právní služby po 12 780 Kč (vyjádření k odvolání, účast u jednání) a dvou paušálních náhrad po 300 Kč, náhrady za promeškaný čas v rozsahu šesti půlhodin po 100 Kč a náhrady cestovních výdajů ve výši 2 240 Kč (§ 7 bod 6, § 11 odst. 1 písm. g/, k/, § 13 odst. 1, 4, 5, § 14 odst. 1 písm. a/, odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění; dle vyhl. č. 398/2023 Sb. ujetu celkem 220 km v základní sazbě náhrady 5,60 Kč/km, průměrné spotřebě 12 litrů/100 km a ceně paliva 38,20 Kč/litr), což s připočtením DPH v sazbě 21 % tj. 6 090 Kč (§ 137 odst. 3 o.s.ř.) činí celkem 35 090 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o.s.ř.). Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu prostřednictvím Okresního soudu v Hradci Králové k Nejvyššímu soudu v Brně.

Hradec Králové 7. března 2024

JUDr. Martina Borovcová v. r.
předsedkyně senátu